

Sygn. akt III RC 271/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący - SSR Stanisław Furman

Protokolant - sekr. sądowy Joanna Burdon

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2015 r. na rozprawie sprawy

z powództwa R. R.

przeciwko T. R.

o ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej

I. ustanawia z dniem 3 lipca 2015 roku rozdzielność majątkową pomiędzy R. R. i T. R. z domu S., którzy zawarli ze sobą związek małżeński w dniu 21 września 2013 roku, akt małżeństwa sporządzony w Urzędzie Stanu Cywilnego w L. nr (...);

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od T. R. na rzecz R. R. 577 zł (pięset siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

III RC 271/15

UZASADNIENIE

Powód R. R. pozwem z dnia 03.07.2015 r. wniósł o ustanowienie z dniem 22.04.2014 r. rozdzielności majątkowej pomiędzy nim a pozwaną T. R., powstałej z zawarcia przez nich w dniu 21.09.2013 r. związku małżeńskiego i zasądzenie kosztów procesu według norm przypisanych.

W uzasadnieniu pozwu podał, że pożycie stron zaczęło gwałtownie pogarszać się od momentu, kiedy powód odmówił żonie udzielenia pożyczki na rzecz jednego z członków jej rodziny. W dniu 22.04.2014 r. między małżonkami doszło do awantury, strony weszły w stan konfliktu i nie utrzymywały ze sobą kontaktów. Pozwana wyjeżdżała z domu na kilka dni nie mówiąc dokąd się udaje i kiedy wróci. W grudniu 2014 r. wyjechała za granicę do córki i tam założyła konto na portalu randkowym. Powód nie miał możliwości kontrolowania poczynań finansowych pozwanej i obawia się, że mogła ona zagrozić jego interesom majątkowym. W dniu 16.03.2015 r. wystąpił z powództwem o rozwód, postępowanie w sprawie pozostaje w toku.

Pozwana, pomimo dwukrotnego awizowania wezwania na rozprawę w dniu 4.11.2015 r. nie stawiała się na rozprawę, nie żądała przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności, nie złożyła wyjaśnień ustnie ani na piśmie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Strony w dniu 21.09.2013 r. zawarły ze sobą związek małżeński, umów majątkowych małżeńskich nie zawierały. Powód jeszcze przed zawarciem małżeństwa udzielił pozwanej pełnomocnictwa do swoich lokat terminowych, podarował jej samochód osobowy. Po zawarciu małżeństwa strony zamieszkały razem w M. w domu powoda, pozwana miała swój

dom w W., gdzie nadal była zameldowana. Strony wyjeżdżały razem do Anglii do córki pozwanej, po powrocie dalej mieszkały razem. Pozwana zajmowała się prowadzeniem domu i wspólnego gospodarstwa domowego z powodem. Powódłożył na utrzymanie rodziny, w czasie małżeństwa zakupił sobie samochód osobowy. Dwukrotnie strony odwiedzała córka pozwanej mieszkająca w Anglii w okresie Świąt Bożego Narodzenia 2013 r. i w okresie Wielkanocy 2014 r. Zwróciła się ona z prośbą do powoda o pożyczanie jej pieniędzy, powód oświadczył jej, że nie ma pieniędzy. Strony nadal zamieszkiwały razem, lecz zaczęły się między nimi sprzeczki, powód miał pretensje, że żona nie gotuje mu według jego potrzeb dietetycznych. Mimo to dalejłożył na utrzymanie rodziny ze swojej emerytury i oszczędności, kupował żonie ubrania. Pozwana pracowała początkowo w pieczarkarni a potem w zakładzie pracy chronionej. Wywiązywała się ze swoich zobowiązań alimentacyjnych wobec córki w kwocie po 250 zł miesięcznie. W listopadzie 2014 r. pozwana zdecydowała wyjechać na kilka dni do córki do Anglii, powód zaś zdecydował się na wyjazd w tym czasie do sanatorium. Pozwana po powrocie z Anglii przyjechała do powoda, lecz miała kłopoty z dostaniem się do jego domu, gdyż nie miała kluczy. Weszła do domu oknem i dalej razem mieszkała, zobowiązała się wobec powoda, że więcej do Anglii nie pojedzie. W dniu 11 marca 2015 r. pozwana wyprowadziła się od powoda i ponownie wyjechała do Anglii i tam przebywała do listopada 2015 r., kiedy telefonicznie powiadomiła powoda, przed 01.11.2015 r. że przyjechała do kraju. Powód nie ma obecnie zaufania do pozwanej, obawia się, że może ona zaciągać pożyczki, chociaż nie udzielał jej zgody na zaciąganie takich zobowiązań. Do pozwanej przyszło wezwanie z 18.11.2014 r. z firmy windykacyjnej do zapłaty kwoty 606,77 zł za telefon. Między stronami toczy się w Sądzie Okręgowym w Lublinie postępowanie w sprawie o rozwód z powództwa R. R..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów: zeznań powoda /k. 57-58/, częściowo na podstawie zeznań świadka E. M. /k.58/, odpisu aktu małżeństwa /k. 7/, kopii pełnomocnictwa bankowego i potwierdzenia złożenia wpłaty /k.54-55/.

Przesłuchana w charakterze świadka córka powoda - E. M. zeznała, że od kwietnia 2014 r. pozwana nie zamieszkuje razem z powodem i nie utrzymuje z nim kontaktów, poza sprawami sądowymi. Po 22.04.2014 r. nie byli ze sobą razem, nie prowadzili wspólnego gospodarstwa domowego, pozwana przebywa za granicą. Przychodzą do pozwanej wezwania do realizacji jej zobowiązań alimentacyjnych i do zapłaty za telefon komórkowy. Nie ma szans na porozumienie się między małżonkami. Toczy się sprawa o rozwód, pozwana zgadza się na orzeczenie rozwodu z winy powoda.

W tym kontekście zeznania świadka E. M. budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności w zakresie daty rozstania się stron i zaprzestania prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego. Z zeznań powoda, najbardziej zorientowanego w swojej sprawie i zainteresowanego korzystnym dla niego rozstrzygnięciem wynika, że separacja faktyczna między stronami trwa od 11.03.2015 r. Natomiast od 22.04.2014 r. datowały się między stronami pewne niesnaski, lecz strony jeszcze prawie przez rok wspólnie zamieszkiwały i prowadziły wspólnie dom i gospodarstwo domowe. Z uwagi na wyraźną sprzeczność zeznań świadka E. M. z zeznaniami powoda należało odmówić im w tym zakresie wiarygodności.

W postępowaniu zakończonym wydaniem wyroku zaocznego, co do zasady przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa /art. 339 § 2 kpc/. Jednakże w sprawie o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami przeprowadzenie postępowania dowodowego jest niezbędne, aby można było wydać wyrok zaoczny (art. 431 kpc w zw. z art. 451 kpc). Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego stanowią podstawę faktyczną wyroku zaocznego i mają pierwszeństwo przed domniemaniem prawdziwości twierdzeń zamieszczonych w pozwie.

Zgodnie z art. 52 § 1 kro z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej.

Utrwalone orzecznictwo sądowe, doktryna i praktyka sądowa przyjmuje za ważne powody takie okoliczności, w których istniejący między małżonkami system wspólności majątkowej sprawia, że nie służy on dobru rodziny a nawet może prowadzić do pokrzywdzenia jednego z małżonków. Między innymi separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, może stanowić ważny powód zniesienia przez

sąd wspólności majątkowej małżeńskiej. Z żądaniem może wystąpić również małżonek, który jest wyłącznie winny separacji. ¹

Separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym i najczęściej zarazem stwarzająca zagrożenie interesów majątkowych jednego lub nawet obojga małżonków, nie musi mieć nawet charakteru zupełnego i trwałego rozkładu pożycia małżeńskiego w rozumieniu przepisów rozwodowych. Niemniej jednak należy przyjąć, zważywszy stan obecnych stosunków osobistych małżonków, że rozkład pożycia między nimi jest daleko posunięty. Tak posunięty rozkład życia rodzinnego małżonków, bliski przesłankom rozwodowym, może stanowić podstawę ustanowienia rozdzielności majątkowej między stronami. W tych okolicznościach racjonalnym wydaje się dążenie strony powodowej do ustanowienia rozdzielności majątkowej i żądanie pozwu należało ocenić, co do zasady jako słuszne. Wątpliwą pozostaje jedynie data ustanowienia rozdzielności majątkowej.

Zgodnie z art. 52 § 2 kro rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Z treści powyższego przepisu prawa wynika, że zasadą jest, iż rozdzielność majątkowa powinna być ustanawiana z dniem nie wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa. W celu cofnięcia w czasie powstania rozdzielności majątkowej między małżonkami, powinien zachodzić wyjątkowy wypadek. Ustawodawca w tym przepisie wskazał, że może zachodzić to w szczególności w sytuacji, gdy małżonkowie żyli w rozłączeniu. Przy czym pozostawianie małżonków w rozłączeniu nie stanowi samo w sobie o wyjątkowości wypadku przemawiającego za cofnięciem skutków ustanowienia rozdzielności w czasie. Dopuszczenie wyjątku od zasady wskazuje na to, że chodzi tu o sytuacje rzadkie i nadzwyczajne, kiedy zachodzi potrzeba udzielenia ochrony prawnej dla szczególnie uzasadnionego i słusznego interesu majątkowego jednej ze stron z punktu widzenia zasad sprawiedliwości i współżycia społecznego. Strona, która wnosi o orzeczenie rozdzielności z datą wsteczną powinna więc wykazać w czasie postępowania w sprawie istnienie swojego, wyjątkowego interesu, jako godnego aprobaty przez Sąd z punktu widzenia słusznych interesów obu stron i interesu społecznego, jakim jest wymierzenie sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy w szeregu orzeczeniach publikowanych i niepublikowanych jeszcze przed ostatnią nowelizacją przepisu art. 52 § 2 krop ustawą z dnia 17.06.2004 r. /Dz. U. z 2004 r., nr 162, poz. 1691/ zajmował restrykcyjne stanowisko, co do możliwości znoszenia wspólności majątkowej z datą wsteczną². Na skutek nowelizacji nastąpiło jeszcze zaostrzenie stanu prawnego w tym zakresie w tym celu, aby ustanawianie rozdzielności z datą wsteczną sprowadzić do sytuacji wyjątkowych.

W ocenie Sądu powód w trakcie postępowania nie wykazał, że jego interes majątkowy w ustaleniu ustania wspólności majątkowej z dniem 22.04.2014 r. należy do wyjątkowego wypadku. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że pozwana nie zamieszkiwała z nim dopiero od 11.03.2015 r. W tych okolicznościach w ocenie Sądu nieokreślony interes powoda, wyrażający się jedynie w bliżej niesprecyzowanych obawach zadłużania się pozwanej nie znajduje uzasadnienia, co do ustanowienia rozdzielności z datą wsteczną i nie zasługuje na uwzględnienie. Ponadto powód korzysta z ochrony przed ewentualnymi niekorzystnymi działaniami pozwanej, zagrażającymi jego interesom majątkowym jaką daje mu przepis art 41 krop. Wobec tego za datę ustanowienia rozdzielności należało określić dzień wytoczenia powództwa w sprawie tj. 03.07.2015 r.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia przepis art. 98 §1 i 3 kpc i art. 348 kpc.

W tych okolicznościach Sąd ustalając, że zachodzą ważne powody do ustanowienia rozdzielności majątkowej z dniem 03.07.2015 r. orzekł na podstawie art. 52 krop jak w sentencji wyroku.

¹ wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 13 maja 1997 r. III CKN 51/97 /OSNC 1997/12 poz. 194/

² Wyrok SN z dnia 3.02.1995 r. IICRN 162/94 /OSNC 1995, nr 6, poz. 100/